A° 2012 N° 25

PUBLICATIEBLAD

MINISTERIËLE REGELING MET ALGEMENE WERKING van de 26ste maart 2012, ter uitvoering van de artikelen 1 en 2 van het Landsbesluit sociaal-economische statistieken 1994[1]

_____

DE MINISTER VAN BESTUUR, PLANNING EN DIENSTVERLENING,

Gelet op:

de artikelen 1 en 2 van het Landsbesluit sociaal-economische statistieken 1994[1];

HEEFT BESLOTEN:

Artikel 1

1. Het Centraal Bureau voor de Statistiek houdt in 2012 een enquête onder de bedrijven en instellingen, de Nationale Rekeningen enquête 2012.
2. De enquête, bedoeld in het eerste lid, bestaat uit:
   a. de vragenlijst Jaarverslag 2011;
   b. de vragenlijst Jaarverslag 2011 voor verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen; en
   c. de vragenlijst Jaarverslag 2011 voor kredietverlenende instellingen.
3. De vragenlijsten, genoemd in het tweede lid, zijn in de bijlagen behorende bij deze regeling opgenomen.

Artikel 2

Alle bedrijven, organisaties en stichtingen die in een door het Centraal Bureau voor de Statistiek samen te stellen steekproeven vallen, vullen de vragenlijsten, bedoeld in artikel 1, tweede lid, in.

Artikel 3

De vragenlijsten, bedoeld in artikel 1, tweede lid, worden vóór 1 augustus 2012 bij de bedrijven, organisaties en stichtingen, bedoeld in artikel 2, afgeleverd.

[1] P.B. 2011, no. 21 (G.T.)

Artikel 4

Deze regeling wordt met de bijlagen, bedoeld in artikel 1, derde lid, in het Publicatieblad geplaatst.

Artikel 5

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juni 2012.

Willemstad, 26 maart 2012
De Minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening,
C.A. MONK

Uitgegeven de 25ste mei 2012
De Minister van Algemene Zaken,
G.F. SCHOTTE

Bijlage behorende bij de in P.B. 2012, no. 25 afgekondigde ministeriële regeling

Eiland ☐

KvK ☐☐☐☐☐☐☐☐

Centraal Bureau voor de Statistiek

Curaçao **Fort Amsterdam, Tel. 463 0158. Fax 461 1696.**
maria.duyndam@gobiernu.cw
Website www.cbs.cw
info@cbs.cw

Interviewer: _____ Telefoon: _____ Volgnr: _____

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2011

IN TE VULLEN DOOR HET BEDRIJF

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8a)

Tenminste één van beide blokken invullen

IN TE VULLEN DOOR ADMINISTRATIE-OF ACCOUNTANTSKANTOOR

Naam kantoor: _____

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8 en 8a)

BELANGRIJK: Lees vóór het invullen van de vragenlijst de toelichting op blz. 5, 6 en 7

Alléén de vragen beantwoorden die voor uw bedrijf van toepassing zijn

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2011

Sector ☐☐ Eiland ☐

Zone ☐☐ ☐☐☐☐☐☐

Volgnr.: _____

ALGEMEEN

1 Heeft dit bedrijf een off-shore vergunning? Ja ☐ Nee ☐
(een bedrijf met een off-shore vergunning mag geen goederen of diensten verkopen in de Nederlandse Antillen)

2 Rechtsvorm:

☐ 1 N.V. (zie vraag 2a)
☐ 2 B.V. (zie vraag 2a)
☐ 3 Eenmanszaak met of zonder personeel
☐ 4 Stichting
☐ 5 Maatschap
☐ 6 V.O.F.
☐ 7 Publiekrechtelijk orgaan
☐ 8 Vakbond
☐ 9 Vereniging
☐ 0 Anders (b.v. C.V.): _____

2a Hoeveel procent van uw (bedrijfs)vermogen is in het bezit van een buitenlands bedrijf?

Gelieve uw antwoord te specifieren met het percentage en het land van vestiging van het buitenlandse bedrijf

%	Land

3 Hoofdactiviteit: _____ ☐☐☐☐☐

4 Het boekjaar loopt van _____ t/m _____ 2011
(Indien het boekjaar niet samenvalt met het kalenderjaar, gelieve gegevens over het jaar dat **eindigt** in 2011 op te geven)

5 Was de onderneming het hele boekjaar (afgezien van vakantie) actief? Ja ☐ Nee ☐

6 Zijn in de financiële gegevens hierachter ook gegevens van vestigingen in het buitenland, op Aruba of op andere eilanden van de Ned.Antillen opgenomen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, graag percentage van aandeel opgeven ☐☐%

7 Op welke jaarrekening is uw opgave gebaseerd?
Fiscale jaarrekening (vraag 37 invullen) ☐ 1
Commerciële jaarrekening (vraag 38 invullen) ☐ 2
Eén jaarrekening (vraag 37 invullen) ☐ 3

8 Veel bedrijven laten deze enquete door hun accountant/boekhouder invullen. Vindt u het goed dat het CBS deze enquete in de toekomst rechtstreeks naar uw administratie- of accountantskantoor stuurt? Indien ja, gelieve op het voorblad de gegevens in te vullen Ja ☐ Nee ☐

8a Wilt u in het vervolg de formulieren per email ontvangen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, gelieve op het voorblad uw emailadres in te vullen

PERSONEEL:

	per 30 juni	31 december
9 Aantal betaalde personeelsleden (op de loonlijst), **inclusief** parttimers	☐☐☐☐	☐☐☐☐
10 ***Deel van vraag 9*** dat minder dan 25 uur per week werkzaam is	☐☐☐☐	☐☐☐☐
11 Niet betaald personeel (= eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan, geen losse krachten)	☐☐☐☐	☐☐☐☐
12 Gemiddeld aantal werkenden (betaald plus niet betaald)		☐☐☐☐

WINST-EN VERLIESREKENING 2011 Alle bedragen afronden op duizenden gulder

BATEN ***(zie toelichting)***

13 Subsidies van de overheid

14 Productie industrie, bouwbedrijven, landbouw en nutsbedrijven

15 Omzet groot- en kleinhandel

16 Omzet horeca (hotels, restaurants, snacks etc.)

17 Inkomsten uit dienstverlening

\+

18 Totale baten (14 t/m 17)

19 Kostprijs (excl. personeelskosten)

\-

20 Bruto winst (18 minus 19)

LASTEN

21 Afschrijvingen op materiële vaste activa

22 Bruto lonen en salarissen (alleen eigen personeel) en overige personeelskosten

23 Sociale lasten (werkgeversdeel)

24 Overige operationele kosten (geen winstbelasting)

24a Utiliteitskosten

24b Telefoon/fax/internet

24c Transportkosten

24d Marketing

24e Professionele diensten

24f Overige operationele kosten

\+

Totaal van vraag 24 →

\+

25 Totale lasten (21 t/m 24)

26 Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (20 minus 25) **(+/-)**

WINST-EN VERLIESREKENING 2011 (VERVOLG) Alle bedragen afronden op duizenden guldens

(zie toelichting)

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

27 Interestbaten | | | | | -/- interestkosten | | | | | = saldo (+/-) | | | | | | |

28 Overige financiële baten en lasten (+/-) | | | | | | |

BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN

29 Boekwinst/verlies op verkochte vaste activa (+/-) | | | | | | |

30 Overige buitengewone baten en lasten (+/-) | | | | | | |

+

31 Totaal van 27 t/m 30 (+/-) | | | | | | |

32 Resultaat voor belasting (26 plus 31) **(+/-)** | | | | | | |

De volgende vragen zijn alléén bedoeld voor NV's of BV's

33 Winstbelasting over 2011 | | | | | |

34 Ingehouden winsten over het boekjaar 2011 | | | | | |

35 Te betalen dividend over 2011 | | | | | |

36 Te Ontvangen dividend/resultaat uit deelnemingen 2011 | | | | | |

BALANS: ***(zie toelichting)*** Alle bedragen afronden op duizenden guldens

	eind 2011	**eind 2010**
37 Materiële vaste activa (boekwaarde volgens fiscale jaarrekening		
38 Materiële vaste activa (boekwaarde volgens commerciële jaarrekening)		

Een controle op de eindwaarde van de vaste activa kan als volgt worden toegepast:
Eindwaarde 2010 + investeringen 2011 -/- desinvesteringen 2011 -/- afschrijvingen 2011 +/- boekwinst(verlies)
= eindwaarde 2011

Voorraden:

39 Eigen produkten (eindproducten)		
40 Goederen in bewerking **OOK** onderhanden werk in de bouw		
41 Grondstoffen en halffabrikaten		
42 Handelsgoederen (ingekochte goederen voor wederverkoop)	+	+
43 Totale voorraden op de balans (39 t/m 42)		
44 Balanstotaal (zie toelichting)		

TOELICHTING OP DE MATERIËLE VASTE ACTIVA:
(Afschrijvingenstaat gebruiken bij het invullen van de volgende vragen)

Let op dat beide kolommen voor het boekjaar 2011 zijn!

Investeringen/desinvesteringen van materiële vaste activa:	Investeringen (aanschafwaarde) **2011**	**Des**investeringen (de opbrengst hiervan, **niet** de boekwaarde) **2011**
45 Bedrijfsgebouwen (inclusief grond)		
46 Andere bouw- en grondwerken		
47 Gronden en terreinen (onbebouwd)		
48 Transportmiddelen		
49 Computers en software		
50 Machines, installaties, kantoor- en winkelinventaris en overige bedrijfsuitrusting		
	+	+
51 Totale investeringen/desinvesteringen (45 t/m 50)		
52 Welk deel van de investeringen werd in eigen beheer vervaardigd ? (zie toelichting)		
53 **Waarvan** geactiveerde lonen en salarissen van eigen personeel		
54 **Waarvan** overhead/algemene kosten		

De ervaring heeft geleerd dat het invullen van het onderdeel betreffende investeringen en desinvesteringen veel problemen oplevert. U kunt veel vragen van het CBS voorkomen door een kopie van de afschrijvingenstaat, waarin het verloop van de materiële vaste activa wordt gegeven, aan het enqueteformulier toe te voegen.
Ook een kopie van de toelichting op de personeelskosten wordt zeer op prijs gesteld.

TOELICHTING:

Een onderneming is de kleinste eenheid met een eigen balans en winst- en verliesrekening. Een onderneming bestaat voor de Nationale Rekeningen uit één of meer vestigingen op hetzelfde eiland. Buitenlandse vestigingen, en vestigingen op andere eilanden van de Nederlandse Antillen dienen niet in deze vragenlijst te worden verwerkt.

2a Het doel van deze vraag is om inzicht te krijgen in de mate waarin lokaal gevestigde bedrijven in het bezit zijn van buitenlandse bedrijven.

3 De hoofdactiviteit van de onderneming is die bedrijfsactiviteit waaruit de grootste opbrengst wordt verkregen, of waarbij het grootste aantal werknemers is betrokken. Het eerste criterium heeft de voorkeur. De hoofdactiviteit wordt later gecodeerd door het CBS.

9 Betaald personeel in dienst van de onderneming omvat alle personeel op de loonstaten van de betreffende maanden, **inclusief** personen die gemiddeld minder dan 25 uur per week werken. De parttimers in loondienst die vermeld worden bij vraag 10 moeten ook in de totale aantallen bij vraag 9 meegeteld worden.

10 Let op dat het aantal parttimers in loondienst, dat hier wordt vermeld, is inbegrepen bij vraag 9.

11 Niet-betaald personeel: eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan. Hieronder vallen b.v. niet de mensen die het kantoor of de tuin schoonmaken of andere losse krachten.

12 Het gemiddeld aantal personeelsleden dient bij voorkeur berekend te worden als het gemiddelde over de 12 maanden van het boekjaar. Niet betaald personeel ook meetellen bij de berekening van dit gemiddelde.

13 Alléén subsidie van de Overheid opgeven. De subsidie dient niet opgeteld te worden bij de totale baten van vraag 18.

Beantwoording van vraag 14 t/m 17 is afhankelijk van de hoofdactiviteit van de onderneming:

14 Bij productie industrie slechts invullen de waarde van door de onderneming ***zelf*** geproduceerde goederen. De omzet van goederen ingekocht bij derden voor doorverkoop dient te worden opgenomen onder vraag 15 (omzet handel).

15 Bij deze vraag slechts invullen de omzet van goederen die niet door deze onderneming geproduceerd of bewerkt zijn. Statiegeld bij verkoop van frisdranken en bier niet meetellen. Zowel contante verkopen als op rekening en op huurkoopcontract meenemen in de omzet.

16 Hier wordt de omzet van hotels, cafés of restaurants opgegeven. Ook snacks en cateringbedrijven dienen hier hun omzet op te geven.

17 Dienstverlenende bedrijven zijn b.v. accountantskantoren, advocaten, verhuurbedrijven, schoonmaakbedrijven, duikscholen etc.

19 Onder kostprijs ***geen*** personeelskosten opnemen. De kosten van eigen personeel dienen bij de vragen 22 en 23 opgegeven te worden, terwijl werk van derden (contractors, etc.) bij de overige operationele lasten (vraag 24 f) moet worden vermeld.
De kostprijs omvat voor handelsbedrijven de inkoop van goederen en voor productiebedrijven de inkoop van grondstoffen en materialen. Grondstoffen zijn alle materialen die in het productieproces worden verbruikt. Voor de vaststelling van de totale inkoopwaarde moet worden uitgegaan van de factuurbedragen. Meetellen: inklaringskosten, invoerrechten (indien zelf ingevoerd), vrachtkosten, tijdelijke opslagkosten (betaalbaar aan derden), premies transportverzekeringen, en eenmalige verpakkingskosten. Niet meetellen: aanschafkosten van duurzaam verpakkingsmateriaal (flessen en kratten die terugontvangen worden). Aftrekken: ontvangen kortingen wegens contante betaling of anderszins.

21 Alléén afschrijvingen op materiële vaste activa opgeven. Géén afschrijvingen op b.v. goodwill of voorraden e.d.

22 Alléén basisloon van **eigen** personeel. Betalingen aan contractors en uitzendbureau's, etc. opgeven bij overige operationele kosten (vraag 24 f). Ondernemersinkomen alleen meetellen voorzover het op de loonlijst staat. Aftrekken: de ziektegelden die uit hoofde van de ziekteverzekering worden terugontvangen van de SVB.
Loonkosten die drukken op investeringen in eigen beheer hier niet vermelden. Deze worden opgegeven bij 54.
Onder overige personeelskosten vallen b.v. overwerkvergoedingen, bonussen, tantièmes, gratificaties, vakantietoeslagen, vergoedingen in **natura** (bijv. vrij wonen, voeding en vervoer), sociale uitgaven en commissies aan verkopers. Ook winstuitkeringen aan directie- en andere personeelsleden dienen hier opgegeven te worden. Opleidingskosten en beroepsmatige werkkleding zijn ***geen*** personeelskosten, deze kosten vallen onder de overige operationele kosten (24 f).

23 Onder sociale lasten komt het ***werkgeversdeel*** van de premies betaald aan de SVB, maar ook particuliere verzekeringen die ten behoeve van het personeel worden afgesloten, b.v. pensioen- of ziekteverzekeringen. Tot de sociale lasten tevens rekenen uitkeringen bij ontslag (cessantia) indien deze rechtstreeks betaald zijn.

24 Overige operationele kosten betreffen ***alle*** niet eerder genoemde niet-duurzame goederen en diensten bij derden aangeschaft, m.u.z. van dotaties aan voorzieningen (b.v. dubieuze debiteuren) of andere buitengewone lasten zoals koersverschillen e.d. Buitengewone, niet operationele kosten moeten worden ingevuld bij vraag 30.
De specificatie die wordt gevraagd bij vraag 24a t/m 24e is voornamelijk bedoeld om het exploitatieresultaat te kunnen analyseren, in vergelijking met voorgaande jaren. Bij transportkosten moeten brandstofkosten, leasekosten e.d. worden opgegeven (vrachtkosten dienen bij vraag 19 te worden opgegeven voorzover betrekking op de kostprijs). Marketing betreft alle reclame- en advertentiekosten. Onder professionele diensten wordt verstaan: notariskosten, juridische kosten, accountantskosten.

28 Overige financiële baten en lasten betreffen koersverschillen, bankkosten e.d.

29 Zie toelichting bij vraag 45 t/m 50 betreffende de desinvesteringen voor het bedrag dat bij deze vraag dient te worden ingevuld. Het gaat hier om het verschil tussen de verkoop- en de boekwaarde, en kan negatief of positief zijn.

30 Buitengewone baten en lasten betreffen inkomsten en uitgaven die incidenteel voorkomen zoals schade-uitkeringen, dotaties aan of vrijval van voorzieningen e.d.

37 en 38 Indien beschikbaar beide vragen beantwoorden. Als u één jaarrekening voor beide doeleinden gebruikt, alleen vraag 37 invullen.

39 t/m 42. Voorraden. Vermeld voorraden "netto", dus na voorziening voor incourante voorraden. Bouwbedrijven dienen bij vraag 40 onderhanden werk te vermelden.

44 Het balanstotaal omvat de totale activa, dus de totale bezittingen van de onderneming op de balansdatum. Dit is de onderste regel van de balans en dus ***niet*** de optelling van vraag 37/38 en vraag 43.

Gebruik de afschrijvingenstaat voor de vragen over investeringen en desinvesteringen

45 t/m 50. Onder ***investeringen*** in vaste activa moet worden vermeld de aanschafwaarde van duurzame productiemiddelen, die gedurende het boekjaar zijn gekocht (geen operational leasing). Duurzame productiemiddelen zijn goederen die een levensduur hebben van 1 jaar of langer.
In de investeringen dienen mede begrepen te zijn de installatiekosten, architectenkosten, notaris- en andere overdrachtskosten, vaste voorzieningen in gebouwen, uitgaven voor groot onderhoud van de kapitaalgoederen en de waarde van in het boekjaar geïnvesteerde gelden in bouwwerken die nog niet zijn opgeleverd aan de onderneming.

Niet opnemen: investeringen in vestigingen in het buitenland of op andere eilanden van de Nederlandse Antillen; overneming van in bedrijf zijnde ondernemingen waarvan het bedrijf in ongewijzigde vorm wordt voortgezet; investeringen in immateriële activa, zoals patenten, concessies, goodwill, etc. Evenmin financiële activa.

Onder ***andere bouw- en grondwerken*** wordt verstaan: niet-bedrijfsgebouwen, zoals woningen, verenigingsgebouwen en sportzalen, en werken zoals grondverbetering, aanleg sportvelden, tennisbanen, parkeerterreinen, asfaltering opritten, etc.

In de kolom voor ***Desinvesteringen*** dient de volledige opbrengst (verkoopwaarde) vermeld te worden van de verkoop van materiële vaste activa. Verschillen tussen de opbrengst en de boekwaarde van de verkochte materiële vaste activa moeten bij vraag 29 vermeld worden.

52 Onder investeringen in eigen beheer wordt verstaan het vervaardigen, verbouwen of bedrijfsklaar maken van vaste activa (gebouwen, machines, installaties, etc.) die door het bedrijf zelf gebruikt zullen worden en die dus niet voor de verkoop bestemd zijn. Bij het installeren van machines en installaties dienen alle van derden betrokken goederen en diensten te worden afgetrokken. Het overblijvende deel van de investeringen in eigen beheer valt uiteen in loonkosten eigen personeel en overhead. Deze onderverdeling wordt in 53 en 54 gevraagd.

Bijlage behorende bij de in P.B. 2012, no. 25 afgekondigde ministeriële regeling

Eiland ☐

KvK ☐☐☐☐☐☐☐☐

Centraal Bureau voor de Statistiek

Curaçao **Fort Amsterdam, Tel. 463 0158. Fax 461 1696.**
maria.duyndam@gobiernu.cw
Website www.cbs.cw
info@cbs.cw

Interviewer: _____ Telefoon: _____ Volgnr: _____

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2011
VOOR VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN EN PENSIOENFONDSEN

BEDRIJF

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8a)

Tenminste één van beide blokken invullen

ADMINISTRATIE-OF ACCOUNTANTSKANTOOR

Naam kantoor: _____

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8 en 8a)

BELANGRIJK: Lees vóór het invullen van de vragenlijst de toelichting op blz. 5, 6, 7 en 8

Alléén de vragen beantwoorden die voor uw bedrijf van toepassing zijn

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2011

Sector ☐☐ Eiland: ☐

Zone ☐☐ ☐☐☐☐☐☐

Volgnr.: _____

ALGEMEEN:

1 Heeft dit bedrijf een off-shore vergunning? Ja ☐ Nee ☐
(een bedrijf met een off-shore vergunning mag geen goederen of diensten verkopen in de Nederlandse Antillen)

2 Rechtsvorm:

☐	1 N.V. (zie vraag 2a)	☐	6 V.O.F.
☐	2 B.V. (zie vraag 2a)	☐	7 Publiekrechtelijk orgaan
☐	3 Eenmanszaak met of zonder personeel	☐	8 Vakbond
☐	4 Stichting	☐	9 Vereniging
☐	5 Maatschap	☐	0 Anders (b.v. C.V.): _____

2a Hoeveel procent van uw (bedrijfs)vermogen is in het bezit van een buitenlands bedrijf?

Gelieve uw antwoord te specifieren met het percentage en het land van vestiging van het buitenlandse bedrijf

%	Land

3 Hoofdactiviteit: _____ ☐☐☐☐

4 Het boekjaar loopt van _____ t/m _____ 2011
(Indien het boekjaar niet samenvalt met het kalenderjaar, gelieve gegevens over het jaar dat **eindigt** in 2011 op te geven)

5 Was de onderneming het hele boekjaar (afgezien van vakantie) actief? Ja ☐ Nee ☐

6 Zijn in de financiële gegevens hierachter ook gegevens van vestigingen in het buitenland, op Aruba of op andere eilanden van de Ned.Antillen opgenomen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, graag percentage van aandeel opgeven ☐☐ %

7 Op welke jaarrekening is uw opgave gebaseerd?

Fiscale jaarrekening (vraag 37 invullen)	☐ 1
Commerciële jaarrekening (vraag 38 invullen)	☐ 2
Eén jaarrekening (vraag 37 invullen)	☐ 3

8 Veel bedrijven laten deze enquête door hun accountant/boekhouder invullen. Vindt u het goed dat het CBS deze enquête in de toekomst rechtstreeks naar uw administratie- of accountantskantoor stuurt? Indien ja, gelieve op het voorblad de gegevens in te vullen Ja ☐ Nee ☐

8a Wilt u in het vervolg de formulieren per email ontvangen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, gelieve op het voorblad uw emailadres in te vullen

PERSONEEL:

	per 30 juni	31 december
9 Aantal betaalde personeelsleden (op de loonlijst), inclusief parttimers	☐☐☐☐	☐☐☐☐
10 ***Deel van vraag 9*** dat minder dan 25 uur per week werkzaam is	☐☐☐☐	☐☐☐☐
11 Niet betaald personeel (= eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan, geen losse krachten)	☐☐☐☐	☐☐☐☐
12 Gemiddeld aantal werkenden (betaald plus niet betaald)		☐☐☐☐

WINST-EN VERLIESREKENING 2011 Alle bedragen afronden op duizenden guldens

BATEN

13 Verdiende werkelijke premies (voor verzekerings-maatschappijen: minus herverzekering)

a. Commercieel:

Financiële ondernemingen

Niet -financiële ondernemingen

b. Overheid

c. Individuen

+

14 Inkomen uit beleggingen van verzekeringstechnische voorzieningen

a. Commercieel:

Financiële ondernemingen

Niet -financiële ondernemingen

b. Overheid

c. Individuen

d. Buitenland

+

+

15 Totale ontvangsten (13 plus 14)

16 Mutaties in de technische reserves (zie toelichting) **(+/-)**

17 Gerealiseerde uitkeringen door verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen

a. Commercieel:

Financiële ondernemingen

Niet -financiële ondernemingen

b. Overheid

c. Individuen

-

18 Bruto productie (resultaat van 15, 16 en 17)

WINST-EN VERLIESREKENING 2011 (VERVOLG) Alle bedragen afronden op duizenden guldens

LASTEN

19 Afschrijvingen op materiële vaste activa

20 Bruto lonen en salarissen (alleen eigen personeel) en overige personeelskosten

21 Sociale lasten (werkgeversdeel)

22 Overige operationele kosten (geen winstbelasting)

22a Utiliteitskosten

22b Telefoon/fax/internet

22c Transportkosten

22d Marketing

22e Professionele diensten

22f Overige operationele kosten

+

+

23 Totale lasten (19 t/m 22)

24 Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (18 minus 23) **(+/-)**

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

25 Interestbaten -/- interestkosten = saldo (+/-)

26 Overige financiële baten en lasten (+/-)

BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN

27 Boekwinst/verlies op verkochte vaste activa (+/-)

28 Overige buitengewone baten en lasten (+/-)

+

29 Totaal van 25 t/m 28 (+/-)

30 Resultaat voor belasting (24 plus 29) **(+/-)**

De volgende vragen zijn alléén bedoeld voor NV's of BV's

31 Winstbelasting over 2011

32 Ingehouden winsten over het boekjaar 2011

33 Te betalen dividend over 2011

34 Te Ontvangen dividend/resultaat uit deelnemingen 2011

35 Bruto verzekeringspremies betaald aan het buitenland

36 Ontvangen verzekeringsuitkeringen van het buitenland

BALANS: Alle bedragen afronden op duizenden guldens

	eind 2011	eind 2010
37 Materiële vaste activa (boekwaarde volgens fiscale jaarrekening		
38 Materiële vaste activa (boekwaarde volgens commerciële jaarrekening)		

Een controle op de eindwaarde van de vaste activa kan als volgt worden toegepast:
Eindwaarde 2010 + investeringen 2011 -/- desinvesteringen 2011 -/- afschrijvingen 2011 +/- boekwinst(verlies) = eindwaarde 2011

39 Balanstotaal (zie toelichting)		

TOELICHTING OP DE MATERIËLE VASTE ACTIVA:
(Afschrijvingenstaat gebruiken bij het invullen van de volgende vragen)

Let op dat beide kolommen voor het boekjaar 2011 zijn!

Investeringen in/desinvesteringen van materiële vaste activa:	Investeringen 2011	**Des**investeringen (de opbrengst hiervan, **niet** de boekwaarde 2011
40 Bedrijfsgebouwen (inclusief grond)		
41 Andere bouw- en grondwerken		
42 Gronden en terreinen (onbebouwd)		
43 Transportmiddelen		
44 Computers en software		
45 Machines, installaties, kantoor- en winkelinventaris en overige bedrijfsuitrusting		
	+	+
46 Totale investeringen/desinvesteringen (40 t/m 45)		
47 Welk deel van de investeringen werd in eigen beheer vervaardigd ? (zie toelichting)		
48 **Waarvan** geactiveerde lonen en salarissen van eigen personeel		
49 **Waarvan** overhead/algemene kosten		

De ervaring heeft geleerd dat het invullen van het onderdeel betreffende investeringen en desinvesteringen veel problemen oplevert. U kunt veel vragen van het CBS voorkomen door een kopie van de toelichting op de balans waarin het verloop van de materiële vaste activa wordt gegeven aan het enqueteformulier toe te voegen.
Ook een kopie van de toelichting op de personeelskosten wordt zeer op prijs gesteld.

Toelichting vragenlijst verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen
(Bron: System of national Accounts 1993)

Een onderneming is de kleinste eenheid met een eigen balans en winst- en verliesrekening. Een onderneming bestaat voor de Nationale Rekeningen uit één of meer vestigingen op hetzelfde eiland. Buitenlandse vestigingen, en vestigingen op andere eilanden van de Nederlandse Antillen dienen niet in deze vragenlijst te worden verwerkt.

2a Het doel van deze vraag is om inzicht te krijgen in de mate waarin lokaal gevestigde bedrijven in het bezit zijn van buitenlandse bedrijven.

3 De hoofdactiviteit van de onderneming is die bedrijfsactiviteit waaruit de grootste opbrengst wordt verkregen, of waarbij het grootste aantal werknemers is betrokken. Het eerste criterium heeft de voorkeur. De hoofdactiviteit wordt later gecodeerd door het CBS.

9 Betaald personeel in dienst van de onderneming omvat alle personeel op de loonstaten van de betreffende maanden, **inclusief** personen die gemiddeld minder dan 25 uur per week werken. De parttimers in loondienst die vermeld worden bij vraag 10 moeten ook in de totale aantallen bij vraag 9 meegeteld worden.

10 Let op dat het aantal parttimers dat hier wordt vermeld ook meegeteld zijn bij vraag 9.

11 Niet-betaald personeel: eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan. Hieronder vallen b.v. niet de mensen die het kantoor of de tuin schoonmaken of andere losse krachten.

12 Het gemiddeld aantal personeelsleden dient bij voorkeur berekend te worden als het gemiddelde over de 12 maanden van het boekjaar. Niet betaald personeel wel meetellen bij de berekening van dit gemiddelde.

13 De verdiende werkelijke premies zijn gelijk aan de premies die de opgetreden risico's gedurende de lopende periode dekken. De verdiende werkelijke premies zijn gewoonlijk niet gelijk aan de in rekening gebrachte premies aangezien deze vaak risico's in de huidige en in de volgende periodes dekken. De premies worden als het ware vooruitbetaald. Deze vooruitbetaalde premies vormen een onderdeel van de technische reserves. De verdiende werkelijke premies kunnen dus worden berekend als het verschil tussen de in rekening gebrachte premies en de veranderingen in de reserves ten gevolge van vooruitbetaalde premies. Commissies dienen bij deze vraag buiten beschouwing te blijven.

14 Voor zowel de verzekeringen als pensioenen geldt dat de totale uitkeringen in een bepaald jaar hoger zijn dan de premies betaald over dezelfde periode. Dit is mogelijk, omdat de risico's die gedekt worden door de premies niet optreden in dezelfde periode als die waarover de premies worden betaald. Soms wordt er jarenlang premie betaald zonder dat er een uitkering plaatsvindt, met name in het geval van levensverzekeringen. Premies worden op regelmatige basis betaald terwijl uitkeringen pas soms jaren later plaatsvinden. In de periode tussen de betaling van de premie en de uitkering zijn de betaalde premies ter beschikking van de verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen voor het doen van beleggingen.
Inkomen uit beleggingen van verzekeringstechnische voorzieningen zijn gelijk aan de verzekeringstechnische voorzieningen van verzekeringsmaatschappijen met uitzondering van

eventueel inkomen uit eigen vermogen van verzekeringsmaatschappijen.
De verzekeringstechnische voorzieningen bestaan uit:

- vooruitbetaalde premies, voortkomend uit het verschil tussen verdiende werkelijke en in rekening gebrachte premies
- voorzieningen voor openstaande afspraken, voortkomend uit het verschil tussen toegekende en gerealiseerde uitkeringen
- actuariële voorzieningen voor lopende risico's en winstdeling; dit onderdeel is voornamelijk van toepassing op levensverzekeringmaatschappijen.

16. Mutaties in de technische reserves betreffen wijzigingen in de actuariële voorzieningen voor lopende risico's en winstdeling. De wijzigingen zijn het gevolg van toevoegingen aan deze voorzieningen ter financiering van de onder dergelijke verzekeringen gegarandeerde toekomstige uitkeringsbedragen. Zoals eerder aangehaald gelden deze voornamelijk voor levensverzekeringen en voor schade verzekering alleen in gevallen waarbij de uitkeringen in de vorm van annuïteiten in plaats van een totaal bedrag plaatsvinden.

17. De gerealiseerde uitkeringen zijn niet gelijk aan de toegekende uitkeringen, omdat uitkeringen pas in een latere periode worden toegekend of uitbetaald vanwege onderhandelingen over het uit te keren bedrag. De toegekende uitkeringen zijn dus de werkelijk uitbetaalde uitkeringen. De uitkeringen in vraag 17 hebben betrekking op de gerealiseerde uitkeringen die betrekking hebben op gebeurtenissen die zich in de lopende periode voordoen. Ze zijn gelijk aan de werkelijk uitbetaalde uitkeringen verminderd met de verandering in de reserves ten gevolge van openstaande afspraken.

Omschrijving van de sectoren (van belang bij vraag 13, 14 en 17)
De sector niet-financiële ondernemingen omvat:

- ✓ alle niet-financiële NV's, BV's en CV's
- ✓ de niet - financiële houdstermaatschappijen
- ✓ niet - financiële quasi ondernemingen in de vorm van eenmanszaken
- ✓ niet - financiële quasi ondernemingen in de vorm van maatschappen
- ✓ niet - financiële quasi ondernemingen in de vorm van V.O.F
- ✓ stichtingen ten behoeve van bedrijven

De sector overheid omvat:

- ✓ de overheidsdiensten, departementen en instellingen
- ✓ de stichtingen die voornamelijk worden gecontroleerd en gefinancierd door de overheid
- ✓ overheidsbedrijven zonder rechtspersoonlijkheid die niet tot de quasi ondernemingen worden gerekend

Opmerking
Quasi ondernemingen zijn bedrijven zonder rechtspersoonlijkheid die zich als onderneming gedragen in de zin dat ze over een volledige boekhouding en zelfstandige beslissingsbevoegdheid beschikken. Volgens de bedrijventelling zijn ongeveer tweederde van de eenmanszaken en bijna alle maatschappen quasi ondernemingen.

19 Alléén afschrijvingen op materiële vaste activa opgeven. Géén afschrijvingen op b.v. goodwill e.d.

20 Alleen basisloon van **<u>eigen</u>** personeel. Betalingen aan contractors en uitzendbureau's, etc. opgeven bij overige operationele kosten (vraag 22 f). Ondernemersinkomen alleen meetellen voorzover het op de loonlijst staat. Aftrekken: de ziektegelden die uit hoofde van de

ziekteverzekering worden terugontvangen van de SVB.
Loonkosten die drukken op investeringen in eigen beheer hier niet vermelden. Deze worden opgegeven bij 48.
Onder overige personeelskosten vallen b.v. overwerkvergoedingen, bonussen, tantièmes, gratificaties, vakantietoeslagen, vergoedingen in **natura** (bijv. vrij wonen, voeding en vervoer), sociale uitgaven en commissies aan verkopers. Ook winstuitkeringen aan directie- en andere personeelsleden dienen hier opgegeven te worden. Opleidingskosten en beroepsmatige werkkleding zijn ***geen*** personeelskosten, deze kosten vallen onder de overige operationele kosten (22 f).

21 Onder sociale lasten komt het ***werkgeversdeel*** van de premies betaald aan de SVB, maar ook particuliere verzekeringen die ten behoeve van het personeel worden afgesloten, b.v. pensioen- of ziekteverzekeringen. Tot de sociale lasten tevens rekenen uitkeringen bij ontslag (cessantia) indien deze rechtstreeks betaald zijn.

22 Overige operationele kosten betreffen ***alle*** niet eerder genoemde niet-duurzame goederen en diensten bij derden aangeschaft, m.u.z. van dotaties aan voorzieningen (b.v. dubieuze debiteuren) of andere buitengewone lasten zoals koersverschillen e.d. Buitengewone, niet operationele kosten moeten worden ingevuld bij vraag 28.
De specificatie die wordt gevraagd bij vraag 22a t/m 22e is voornamelijk bedoeld om het exploitatieresultaat te kunnen analyseren, in vergelijking met voorgaande jaren. Bij transportkosten moeten brandstofkosten, leasekosten e.d. worden opgegeven.
Marketing betreft alle reclame- en advertentiekosten. Onder professionele diensten wordt verstaan: notariskosten, juridische kosten, accountantskosten.

26 Overige financiële baten en lasten betreffen koersverschillen, bankkosten e.d.

27 Zie toelichting bij vraag 40 t/m 45 betreffende de desinvesteringen voor het bedrag dat bij deze vraag dient te worden ingevuld. Het gaat hier om het verschil tussen de verkoop- en de boekwaarde, en kan negatief of positief zijn.

28 Buitengewone baten en lasten betreffen inkomsten en uitgaven zoals schade-uitkeringen, dotaties aan of vrijval van voorzieningen e.d.

37 en 38. Indien beschikbaar beide vragen beantwoorden. Als u één jaarrekening voor beide doeleinden gebruikt, alleen vraag 37 invullen.

39 Het balanstotaal omvat de totale activa, dus de totale bezittingen van de onderneming op de balansdatum. Dit is de onderste regel van de balans en dus ***niet*** hetzelfde als vraag 37/38.

Gebruik de afschrijvingenstaat voor de vragen over investeringen en desinvesteringen

40 t/m 45. Onder i***nvesteringen*** in vaste activa moet worden vermeld de aanschafwaarde van duurzame productiemiddelen, die gedurende het boekjaar zijn gekocht (geen operational leasing). Duurzame productiemiddelen zijn goederen die een levensduur hebben van 1 jaar of langer.

In de investeringen dienen mede begrepen te zijn de installatiekosten, architectenkosten, notaris- en andere overdrachtskosten, vaste voorzieningen in gebouwen, uitgaven voor groot onderhoud van de kapitaalgoederen en de waarde van in het boekjaar geïnvesteerde gelden in bouwwerken die nog niet zijn opgeleverd aan de onderneming.

Niet *opnemen*: investeringen in vestigingen in het buitenland of op andere eilanden van de Nederlandse Antillen; overneming van in bedrijf zijnde ondernemingen waarvan het bedrijf in ongewijzigde vorm wordt voortgezet; investeringen in immateriële activa, zoals patenten, concessies, goodwill, etc. Evenmin financiële activa.

Onder ***andere bouw- en grondwerken*** wordt verstaan: niet-bedrijfsgebouwen, zoals woningen, verenigingsgebouwen en sportzalen, en werken zoals grondverbetering, aanleg sportvelden, tennisbanen, parkeerterreinen, asfaltering opritten, etc.

In de kolom voor ***desinvesteringen*** dient de volledige opbrengst (verkoopwaarde) vermeld te worden van de verkoop van materiële vaste activa. Verschillen tussen de opbrengst en de boekwaarde van de verkochte materiële vaste activa moeten bij vraag 27 vermeld worden.

47 Onder investeringen in eigen beheer wordt verstaan het vervaardigen, verbouwen of bedrijfsklaar maken van vaste activa (gebouwen, machines, installaties, etc.) die door het bedrijf zelf gebruikt zullen worden en die dus niet voor de verkoop bestemd zijn. Bij het installeren van machines en installaties dienen alle van derden betrokken goederen en diensten te worden afgetrokken. Het overblijvende deel van de investeringen in eigen beheer valt uiteen in loonkosten eigen personeel en overhead. Deze onderverdeling wordt in 48 en 49 gevraagd.

Bijlage behorende bij de in P.B. 2012, no. 25 afgekondigde ministeriële regeling

Eiland ☐

KvK ☐☐☐☐☐☐☐☐

Centraal Bureau voor de Statistiek

Curaçao **Fort Amsterdam, Tel. 463 0158. Fax 461 1696.**
maria.duyndam@gobiernu.cw
Website www.cbs.cw
info@cbs.cw

Interviewer: _____ Telefoon: _____ Volgnr: _____

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2011
VOOR KREDIETVERLENENDE INSTELLINGEN

IN TE VULLEN DOOR HET BEDRIJF

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8a)

Tenminste één van beide blokken invullen

IN TE VULLEN DOOR ADMINISTRATIE-OF ACCOUNTANTSKANTOOR

Naam kantoor: _____

Naam contactpersoon: _____

Telefoon: _____

Fax: _____ Email: _____
(zie vraag 8 en 8a)

BELANGRIJK: Lees vóór het invullen van de vragenlijst de toelichting op blz. 4, 5 en 6

Alléén de vragen beantwoorden die voor uw bedrijf van toepassing zijn

VRAGENLIJST JAARVERSLAG 2011 Sector ☐☐ Eiland ☐

Zone ☐☐ ☐☐☐☐☐☐

Volgnr.: ☐☐

ALGEMEEN:

1 Heeft dit bedrijf een off-shore vergunning? Ja ☐ Nee ☐
(een bedrijf met een off-shore vergunning mag geen goederen of diensten verkopen in de Nederlandse Antillen)

2 Rechtsvorm:
- ☐ 1 N.V. (zie vraag 2a)
- ☐ 2 B.V. (zie vraag 2a)
- ☐ 3 Eenmanszaak (met of zonder personeel)
- ☐ 4 Stichting
- ☐ 5 Maatschap
- ☐ 6 V.O.F.
- ☐ 7 Publiekrechtelijk orgaan
- ☐ 8 Vakbond
- ☐ 9 Vereniging
- ☐ 0 Anders (b.v. C.V.): _____

2a Hoeveel procent van uw (bedrijfs)vermogen is in het bezit van een buitenlands bedrijf?

Gelieve uw antwoord te specifieren met het percentage en het land van vestiging van het buitenlandse bedrijf

%	Land

3 Hoofdactiviteit: _____ ☐☐☐☐☐

4 Het boekjaar loopt van _____ t/m _____ 2011
(Indien het boekjaar niet samenvalt met het kalenderjaar, gelieve gegevens over het jaar dat **eindigt** in 2011 op te geven)

5 Was de onderneming het hele boekjaar (afgezien van vakantie) actief? Ja ☐ Nee ☐

6 Zijn in de financiële gegevens hierachter ook gegevens van vestigingen in het buitenland, op Aruba of op andere eilanden van de Ned.Antillen opgenomen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, graag percentage van aandeel opgeven ☐☐ %

7 Op welke jaarrekening is uw opgave gebaseerd?
- Fiscale jaarrekening (vraag 34 invullen) ☐ 1
- Commerciële jaarrekening (vraag 35 invullen) ☐ 2
- Eén jaarrekening (vraag 34 invullen) ☐ 3

8 Veel bedrijven laten deze enquête door hun accountant/boekhouder invullen. Vindt u het goed dat het CBS deze enquête in de toekomst rechtstreeks naar uw administratie- of accountantskantoor stuurt? Indien ja, gelieve op het voorblad de gegevens in te vullen Ja ☐ Nee ☐

8a Wilt u in het vervolg de formulieren per email ontvangen? Ja ☐ Nee ☐
Indien ja, gelieve op het voorblad uw emailadres in te vullen

PERSONEEL:

	per 30 juni	31 december
9 Aantal betaalde personeelsleden (op de loonlijst), **inclusief** parttimers	☐☐☐☐	☐☐☐☐
10 ***Deel van vraag 9 dat*** minder dan 25 uur per week werkzaam is	☐☐☐☐	☐☐☐☐
11 Niet betaald personeel (= eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan, geen losse krachten)	☐☐☐☐	☐☐☐☐
12 Gemiddeld aantal werkenden (betaald plus niet betaald)		☐☐☐☐

WINST-EN VERLIESREKENING 2011 Alle bedragen afronden op duizenden guldens

(zie toelichting)

BATEN

13 Interest op leningen aan leden

14 Interest op deposito's van leden -/-

15 Saldo interest (13 minus 14)

16 Overige inkomsten +

17 Totale baten (15 plus 16)

LASTEN

18 Afschrijvingen op materiële vaste activa

19 Bruto lonen en salarissen (alleen eigen personeel) en overige personeelskosten

20 Sociale lasten (werkgeversdeel)

21 Overige operationele kosten (geen winstbelasting)

21a Utiliteitskosten

21b Telefoon/fax/internet

21c Transportkosten

21d Marketing

21e Professionele diensten

21f Overige operationele kosten

\+

Totaal van vraag 21 → +

22 Totale lasten (18 t/m 21)

23 Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening (17 min 22) **(+/-)**

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

24 Interestbaten -/- interestkosten = saldo (+/-)

25 Overige financiële baten en lasten (+/-)

BUITENGEWONE BATEN EN LASTEN

26 Boekwinst/verlies op verkochte vaste activa (+/-)

27 Overige buitengewone baten en lasten (+/-)

\+

28 Totaal van 24 t/m 27 (+/-)

29 Resultaat voor belasting (23 plus 28) **(+/-)**

De volgende vragen zijn alléén bedoeld voor NV's of BV's

30 Winstbelasting over 2011

31 Ingehouden winsten over het boekjaar 2011

32 Te betalen dividend over 2011

33 Te Ontvangen dividend/resultaat uit deelnemingen 2011

BALANS: ***(zie toelichting)*** Alle bedragen afronden op duizenden guldens

	eind 2011	**eind 2010**
34 Materiële vaste activa (boekwaarde volgens fiscale jaarrekening		
35 Materiële vaste activa (boekwaarde volgens commerciële jaarrekening)		

Een controle op de eindwaarde van de vaste activa kan als volgt worden toegepast:
Eindwaarde 2010 + investeringen 2011 -/- desinvesteringen 2011 -/- afschrijvingen 2011 +/- boekwinst(verlies) = eindwaarde 2011

36 Balanstotaal (zie toelichting)		

TOELICHTING OP DE MATERIËLE VASTE ACTIVA:
(Afschrijvingenstaat gebruiken bij het invullen van de volgende vragen)

Let op dat beide kolommen voor het boekjaar 2011 zijn!

Investeringen in/desinvesteringen van materiële vaste activa:	Investeringen (aanschafwaarde) **2011**	**Des**investeringen (de opbrengst hiervan, **niet** de boekwaarde **2011**
37 Bedrijfsgebouwen (inclusief grond)		
38 Andere bouw- en grondwerken		
39 Gronden en terreinen (onbebouwd)		
40 Transportmiddelen		
41 Computers en software		
42 Machines, installaties, kantoor- en winkelinventaris en overige bedrijfsuitrusting		
	+	+
43 Totale investeringen/desinvesteringen (37 t/m 42)		
44 Welk deel van de investeringen werd in eigen beheer vervaardigd ? (zie toelichting)		
45 **Waarvan** geactiveerde lonen en salarissen van eigen personeel		
46 **Waarvan** overhead/algemene kosten		

De ervaring heeft geleerd dat het invullen van het onderdeel betreffende investeringen en desinvesteringen veel problemen oplevert. U kunt veel vragen van het CBS voorkomen door een kopie van de afschrijvingenstaat, waarin het verloop van de materiële vaste activa wordt gegeven, aan het enqueteformulier toe te voegen.
Ook een kopie van de toelichting op de personeelskosten wordt zeer op prijs gesteld.

Toelichting vragenlijst voor kredietverlenende instellingen

Een onderneming is de kleinste eenheid met een eigen balans en winst- en verliesrekening. Een onderneming bestaat voor de Nationale Rekeningen uit één of meer vestigingen op hetzelfde eiland. Buitenlandse vestigingen, en vestigingen op andere eilanden van de Nederlandse Antillen dienen niet in deze vragenlijst te worden verwerkt.

2a Het doel van deze vraag is om inzicht te krijgen in de mate waarin lokaal gevestigde bedrijven in het bezit zijn van buitenlandse bedrijven.

3 De hoofdactiviteit van de onderneming is die bedrijfsactiviteit waaruit de grootste opbrengst wordt verkregen, of waarbij het grootste aantal werknemers is betrokken. Het eerste criterium heeft de voorkeur.

9 Betaald personeel in dienst van de onderneming omvat alle personeel op de loonstaten van de betreffende maanden, **inclusief** personen die gemiddeld minder dan 25 uur per week werken. De parttimers in loondienst die vermeld worden bij vraag 10 moeten ook in de totale aantallen bij vraag 9 meegeteld worden.

10 Let op dat het aantal parttimers in loondienst, dat hier wordt vermeld, is inbegrepen bij vraag 9.

11 Niet-betaald personeel: eigenaren en meewerkende gezinsleden die niet op de loonlijst staan. Hieronder vallen b.v. niet de mensen die het kantoor of de tuin schoonmaken of andere losse krachten.

12 Het gemiddeld aantal personeelsleden dient bij voorkeur berekend te worden als het gemiddelde over de 12 maanden van het boekjaar. Niet betaald personeel wel meetellen bij de berekening van dit gemiddelde.

13 en 14 Alleen ontvangen interest op leningen aan leden/betaalde interest op deposito's van leden vermelden. Ontvangen of betaalde interest van banken moet bij vraag 24 worden opgegeven.

18 Alléén afschrijvingen op materiële vaste activa opgeven. Géén afschrijvingen op b.v. goodwill e.d.

19 Alleen basisloon van eigen personeel. Betalingen aan contractors en uitzendbureau's, etc.) opgeven bij overige operationele kosten (vraag 21f). Ondernemersinkomen alleen meetellen voor zover het op de loonlijst staat. Aftrekken: de ziektegelden die uit hoofde van de ziekteverzekering worden terugontvangen van de SVB.
Loonkosten die drukken op investeringen in eigen beheer hier niet vermelden. Deze worden opgegeven bij 45.
Onder overige personeelskosten vallen b.v. overwerkvergoedingen, bonussen, tantièmes, gratificaties, vakantietoeslagen, vergoedingen in natura (bijv. vrij wonen, voeding en vervoer),

sociale uitgaven en commissies aan verkopers. Ook winstuitkeringen aan directie- en andere personeelsleden dienen hier opgegeven te worden. Opleidingskosten en beroepsmatige werkkleding zijn ***geen*** personeelskosten, deze kosten vallen onder de overige operationele kosten (21 f).

20 Onder sociale lasten komt het ***werkgeversdeel*** van de premies betaald aan de SVB, maar ook particuliere verzekeringen die ten behoeve van het personeel worden afgesloten. Tot de sociale lasten tevens rekenen uitkeringen bij ontslag (cessantia) indien deze rechtstreeks betaald zijn.

21 Overige operationele kosten betreffen alle niet eerder genoemde niet-duurzame goederen en diensten bij derden aangeschaft, m.u.z. van dotaties aan voorzieningen (b.v. dubieuze debiteuren) of andere buitengewone lasten zoals koersverschillen e.d. Buitengewone, niet operationele kosten moeten worden ingevuld bij vraag 27.
De specificatie die wordt gevraagd bij vraag 21a t/m 21e is voornamelijk bedoeld om het exploitatieresultaat te kunnen analyseren, in vergelijking met voorgaande jaren. Bij transportkosten moeten brandstofkosten, leasekosten e.d. worden opgegeven. Marketing betreft alle reclame- en advertentiekosten. Onder professionele diensten wordt verstaan: notariskosten, juridische kosten, accountantskosten.

25 Overige financiële baten en lasten betreffen koersverschillen, bankkosten e.d.

26 Zie toelichting bij vraag 37 t/m 42 betreffende de desinvesteringen voor het bedrag dat bij deze vraag dient te worden ingevuld. Het gaat hier om het verschil tussen de verkoop- en de boekwaarde, en kan negatief of positief zijn.

27 Buitengewone baten en lasten betreffen incidentele inkomsten en uitgaven zoals schade-uitkeringen, dotaties aan of vrijval van voorzieningen e.d.

34 en 35 Indien beschikbaar beide vragen beantwoorden. Als u één jaarrekening voor beide doeleinden gebruikt, alleen vraag 34 invullen.

36 Het balanstotaal omvat de totale activa, dus de totale bezittingen van de onderneming op de balansdatum. Dit is de onderste regel van de balans en ***niet*** hetzelfde als vraag 34/35.

Gebruik de afschrijvingenstaat voor de vragen over investeringen en desinvesteringen

37 t/m 42 Bij de investeringen in vaste activa moet worden vermeld de aanschafwaarde van duurzame productiemiddelen, die gedurende het boekjaar zijn gekocht (geen operational leasing). Duurzame productiemiddelen zijn goederen die een levensduur hebben van 1 jaar of langer.

In de investeringen dienen mede begrepen te zijn de installatiekosten, architectenkosten, notaris- en andere overdrachtskosten, vaste voorzieningen in gebouwen, uitgaven voor groot onderhoud van de kapitaalgoederen en de waarde van in het boekjaar geïnvesteerde gelden

in bouwwerken die nog niet zijn opgeleverd aan de onderneming.

***Niet** opnemen*: investeringen in vestigingen in het buitenland of op andere eilanden van de Nederlandse Antillen; overneming van in bedrijf zijnde ondernemingen waarvan het bedrijf in ongewijzigde vorm wordt voortgezet; investeringen in immateriële activa, zoals patenten, concessies, goodwill, etc. Evenmin financiële activa.
Onder ***andere bouw- en grondwerken*** wordt verstaan: niet-bedrijfsgebouwen, zoals woningen, verenigingsgebouwen en sportzalen, en werken zoals grondverbetering, aanleg sportvelden, tennisbanen, parkeerterreinen, asfaltering opritten, etc.

In de kolom voor ***Desinvesteringen*** dient de volledige opbrengst (verkoopwaarde) vermeld te worden van de verkoop van materiële vaste activa. Verschillen tussen de opbrengst en de boekwaarde van de verkochte materiële vaste activa moeten bij vraag 26 vermeld worden.

44 Onder investeringen in eigen beheer wordt verstaan het vervaardigen, verbouwen of bedrijfsklaar maken van vaste activa (gebouwen, machines, installaties, etc.) die door het bedrijf zelf gebruikt zullen worden en die dus niet voor de verkoop bestemd zijn. Bij het installeren van machines en installaties dienen alle van derden betrokken goederen en diensten te worden afgetrokken. Het overblijvende deel van de investeringen in eigen beheer valt uiteen in loonkosten eigen personeel en overhead. Deze onderverdeling wordt in 45 en 46 gevraagd.